

ERDI AROKO HARREMAN EZ IKUSIAK

Nagore Irazustabarrena
Uranga

@irazustabarrena

Worms (Renania), XI. mendea. Burchard apezpikuak gizonaen arteko sexu harremanak zigortzen zituzten legeei emakumeen arteko harremanen kondena erantsi zien, baina soilik sexu harreman horietan dildoa erabiltzen baziren. Zakil artifiziala beren buruarekin erabiltzen zuten emakumeek urtebete-ko kartzela zigorra jasoko zuten, bost urtekoa beste emakume batekin erabiliz gero, eta zazpikoa emakume hura moja izanez gero –mojak Kristorekin ezkondu zaiden eta, beraz, adulterioa eranstean zitzaion zigorrari-. Hortaz, lesbiana izateak, printzipioz, ez zekarren ondorio judizialik, tartean dildorik ez bazegoen.

Hurrengo mendean, Maria Frantziakoa (1160-1215) olerkariak, bere *lais* edo poema laburretan, horrela deskribatu zuen beste emakume batekiko harremana: “Musu nola ematen zenidan eta hitz goxoz nire bular txikiak nola lantzen zenituen gogoratzen dudanean, hil nahi nuke, ezin zaitudalako ikusi”. Askok ez badira ere, garai hartako beste antzeko adibide batzuk badaude, eta ez dirudi horregatik inor asaldatu zenik.

Baina horrek ez du esan nahi Erdi Aroko Europa paradisu lesbikoa zenik, hau da, ez zigortzeak ez zuen esan nahi onartuta zegoenik. Besterik gabe, harreman horiek ez zituzten kontzebitzen.

Historialari eta antropologo askoren arabera, Erdi Aroko europar gehienentzat lesbianismoa ez zen ez krimena, ez bekatua. Garai hartan oso prozesu gutxi zabaldu ziren harreman lesbikoak izan zituzten emakumeen aurka eta gehienetan akusazioak atzera bota zituzten. Burchard apezpikuak hartutako neurriek erakusten dutenez, garai hartako mentalitatearen arabera, zakil (natural edo artifizialik) gabe ez zegoen sexurik.

Sexuaren kontzeptio mugatu eta estu hori gaur egun zabaldua dago oraindik, baina ez ikusiarena egitea Erdi Aroarekin batera bukatu zen. XIII. mendean, zehazki 1260an, Orleansen, *Li Livres de*

Maria Frantziakoa olerkariak eduki lesbikoa zuten poemak idatzi zituen XII. mendean, baina ez zuten eskandalurik eragin.

Justice et de Plet onartu zuten, harreman lesbikoak krimenez jotzen zituen lehen kode zibila. Jainkozko zuzenbidea eta zuzenbide zibilaren arteko harremana estutzen ari zen. Eta Aro Modernoa ate joka ari zela, 1477an, lehenengoz idatziz jasota geratu zen emakume bat heriotzara kondenatu zutela beste emakume batekin harremanak izateagatik. Katherina Hetzeldorfer zuen izena eta Rhin ibaian ito zuten. ■

ARCA

Sotheby's, Grezia eta jabetza legitimoa

New Yorkeko Sotheby's enkante etxeak demanda jarri berri dio Greziako Gobernuari, irudian ikusten den brontzezko zaldia “jabetza legitimoa argitzeko asmoz”. Greziako Kultura Ministerioak lehenago ere oso argi zeukan artelanaren jatorria eta haren lehentasuna Antzinaroko obra lapurtuak berreskuratzeko eta ondare historiko eta kultura-

la babestea da. Horregatik eskatu zuen joan den maiatzaren 14an enkantean saldu behar zuten eskulturatxoak erretiratzeko. Enkante etxearen erantzuna ez da batere ohikoa, halakoetan gobernuarekin objektuak itzultzea negoziatzen baitute. Sotheby's-ek “bide berri bat” zabaldu nahi izan omen du, baina ondarearen espoliazioa bide zaharra da. ■